

Statenbrief

Datum

20 april 2021

Zaaknummer

2020-007324

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 6

Onderwerp

Luchthaven Teuge: voornemen behandeling aanvraag Luchthavenbesluit

Ambitie en thema

- Ambitie 4 Gezond, veilig, schoon en welvarend
- Ambitie 5 Economie en mobiliteit

Portefeuillehouder

Christianne van der Wal

Doel van deze brief

Gedeputeerde Staten verzoeken Provinciale Staten om:

- Over de inhoud van deze brief te overleggen

1 Inhoud voorstel (beoogd resultaat/doel)

Met deze brief en de bijgevoegde verkenning willen wij u informeren over onze voornemens m.b.t de nadere invulling van het ontwerp-Luchthavenbesluit op de aanvraag van de luchthaven Teuge. Wij maken daarbij afwegingen over hinderbeperking, duurzaamheid en economische ontwikkelruimte voor de luchthaven. Wij nodigen u uit om, mogelijk via een oordeelsvormend beraad, uw inzichten over ons voornemen met ons te delen.

2 Aanleiding

Luchthaven Teuge heeft een aanvraag ingediend voor een provinciaal Luchthavenbesluit i.c.m. een Wet Natuurbescherming (Wnb) vergunning. Uw Staten zijn op grond van de Wet Luchtvaart het bevoegde gezag om over de aanvraag voor een LHB te besluiten op voorstel van ons college. De luchthaven wil met haar aanvraag zekerheden over ontwikkelruimte voor de toekomst borgen zodat er voor de luchtvaarders, ondernemers en recreanten op en om de luchthaven Teuge toekomstperspectief blijft. Op 7 april j.l heeft u een digitaal werkbezoek kunnen afleggen aan de Luchthaven. Tijdens dit werkbezoek heeft u kennis kunnen nemen van de activiteiten en ambities van de luchthaven.

De activiteiten van de luchthaven zijn niet onomstreden. Al jaren is de omgeving van de luchthaven actief om de hinder van de luchthaven te beperken. Dit gebeurt in de Commissie Regionaal Overleg, via de media en door middel van het indienen van klachten. Wij hebben mede daarom op 8 oktober 2020 besloten om voor de behandeling van het aangevraagde Luchthavenbesluit i.c.m een Wnb vergunning, [een verkenning te doen naar 3 scenario's](#) die recht doen aan alle betrokken belangen, waaronder ook de beperking van hinder.

De aanvragen zijn op 22 mei 2020 ingediend. De beslistermijn is verlengd met een half jaar. Daarna zijn er aanvullende gegevens opgevraagd bij de luchthaven. Daarmee is de termijn voor het nemen van een besluit verlengd tot 20 juli 2021.

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-007324

Blad
2 van 6

De aanvullende gegevens zijn in delen ontvangen vanaf 8 januari 2021; op 30 maart 2021 is de laatste aanvulling op de aanvraag LHB ontvangen. Met name de voortdurend wijzigende juridische spelregels rond stikstof maken het voor de luchthaven (en ons) niet eenvoudig om samenhangende aanvragen Wlv en Wnb tot stand te brengen. Hierdoor is de kans aanwezig dat u niet op 20 juli 2021 definitief op de aanvraag heeft besloten.

In de verkenning zijn diverse partijen betrokken: De luchthaven, de gebruikers van de luchthaven, vertegenwoordigers van omwonenden, gemeenten en adviseurs. Op basis van de aanvraag, de onderbouwing daarvan en de adviezen en feedback die in de verkenning zijn ontvangen hebben wij de scenario's en combinaties daarvan tot een advies uitgewerkt met voor- en nadelen en stuuropaties. Het participatie proces heeft extra tijd gekost, naast het beoordelen van de aanvraag. Wij verwachten voor het zomer reces een ontwerp-besluit vast te kunnen stellen, zodat uw Staten hierover na de zomerperiode kunnen besluiten. Wij vinden deze termijn verantwoord.

De onderzochte scenario's:

1 Maximaal toestaan van het huidig gebruik

De luchthaven krijgt in het nieuwe Luchthavenbesluit niet meer ruimte aan vliegbewegingen dan zij de afgelopen jaren heeft benut. Daarmee zou de luchthaven iets meer dan de helft van de gecorrigeerde geluidruimte benutten. Het vergunde aantal vliegbewegingen zal dan liggen in de orde grootte van 50.000 vliegbewegingen per jaar.

Daarvoor is een "dubbel slot" in het Luchthavenbesluit nodig: Via een dubbel slot begrenst u anders dan nu het geval is niet alleen de toegekende Geluidruimte maar ook het aantal vliegbewegingen.

2 Toestaan hetgeen is aangevraagd door de luchthaven

De luchthaven krijgt in het nieuwe Luchthavenbesluit dezelfde ruimte als in de huidige situatie (Omzettingsregeling), met enkel de correctie voor een eerder gemaakte fout. Binnen deze gecorrigeerde geluidruimte zijn tot maximaal ca. 80.000 vliegbewegingen mogelijk.

3A Gerichte maatregelen gericht op Hinderbeperking

De luchthaven krijgt in het nieuwe Luchthavenbesluit beperkingen die bijdragen aan het verminderen van de ervaren hinder door de vliegbewegingen vanaf de luchthaven Teuge in de omgeving. Hinder van valschermluchten wordt als de grootste bron van klachten beperkt: Er komen valschermspring-vrije weekenden of dagen.

3B Groeimodel naar duurzaamheid: Geleidelijk Terugbrengen hinder en milieubelasting

De luchthaven krijgt in het nieuwe Luchthavenbesluit een in het verloop van tijd afnemende geluidruimte, een CO2 plafond en emissieruimte in de Wnb. Door de vliegtuigen stiller en schoner te maken kunnen toch dezelfde aantallen vliegbewegingen worden gemaakt.

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-007324

Blad
3 van 6

3 Bestaand beleid c.q. kader

Context van het Luchthavenbesluit

Primair stelt de provincie in het luchthavenbesluit een maximum aan de hoeveelheid 'geluidruimte' die door de luchthaven mag worden ingevuld. Daarnaast kunt regels stellen over

- Openingstijden
- Aantallen en typen vliegtuigen en vluchten
- Gebieden waar-als gevolg van de luchtvaartactiviteiten- ruimtelijke beperkingen gelden zoals plaatsgebonden risico (externe veiligheid) en geluid
- In beperkte mate: Het reguleren van milieu belasting door de activiteiten gerelateerd aan het vliegen.

Binnen de Wet Luchtvaart is het echter niet mogelijk om alles te regelen in het Luchthavenbesluit: Daar zijn andere instrumenten voor of anderen bevoegd. Zo kunt u bij voorbeeld niets in het luchthavenbesluit regelen over het vlieggedrag in de lucht: daar over gaat het Rijk (indeling luchtruim) en de Luchtvaartpolitie (toezicht en handhaving).

Ook het opstellen van beleid of voorschriften die ingaan op de recreatieve of bedrijfsmatige activiteiten op en bij de luchthaven ligt niet binnen uw bevoegdheid: Daarvoor is de gemeente aan zet.

Natuurvergunning

Voor de stikstofeffecten van de luchthaven is tevens een aanvraag voor een vergunning op grond van de Wnb ingediend. Daarvoor is ons College het bevoegde gezag. Deze aanvraag zal uiteraard in afstemming met het LHB, door ons worden beoordeeld en tegelijkertijd in procedure worden gebracht. Op basis van de aanvraag gegevens die wij in dat kader recent hebben ontvangen schatten wij nu in dat de stikstofuitstoot van de luchthaven binnen de referentie waarde blijft.

Bestaand beleid

Uw Staten stelden in 2009 het Omgevingsbeleid Luchtvaartterreinen (PS2009-357) vast. In dit beleid werd nog uit gegaan van het omzetten van de Omzettingsregeling voor de luchthaven Teuge uit 2009 in een Luchthavenbesluit. Inmiddels is de situatie veranderd: Het sentiment ten aanzien van luchtvaart in de samenleving is veranderd, de provincie heeft in 2015 ambities uitgesproken over 55% CO2 reductie en werken we ook aan het implementeren van stikstofuitstoot beperkende maatregelen. Wij hebben u al laten weten dat wij voornemens zijn het omgevingsbeleid voor luchtvaartterreinen in Gelderland te herzien, o.a. n.a.v. [Statenvragen](#) (PS2020-354). Dit maakt een 1 op 1 omzetting van de oude omzettingsregeling naar een Luchthavenbesluit anno 2021 zonder nadere voorwaarden niet langer vanzelfsprekend.

Procedure Raad van State en gevolgen voor het Luchthavenbesluit

Sinds 2009 opereert de luchthaven Teuge op basis van een [Omzettingsregeling van het Rijk](#). Deze Omzettingsregeling was idealiter al eerder door u omgezet in een Luchthavenbesluit. Dat is om diverse redenen niet eerder gebeurd.

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-007324

Blad
4 van 6

Een historisch overzicht daarvan heeft u recent van ons ontvangen via de beantwoording van de [Statenvragen](#) (PS2021-039) over de beroepsprocedure van Platform Vlieg hinder Teuge bij de Raad van State. Daarmee heeft het vaststellen van een Luchthavenbesluit extra urgentie gekregen.

4 Argumenten/afwegingen/risico's

De kernwaarden schoon, gezond duurzaam en welvarend uit onze Omgevingsvisie en Omgevingsverordening zijn voor ons belangrijk. In ons college akkoord spreken wij de ambitie uit om deze waarden mee te wegen in ruimtelijke beslissingen. In de nadere invulling daarvan wordt een evenwicht gezocht zodat concrete hinder wordt beperkt voor de omgeving, waarbij de ondernemers en recreanten niet te veel beperkt worden in de bedrijfsvoering en doorontwikkeling.

Wij zijn daarom voornemens om voorwaarden te verbinden in het door ons vast te stellen ontwerp-Luchthaven besluit. Wij vinden daarvoor uitgangspunten in de scenario's 3A en 3B:

3A: Het beperken van hinder

Gedacht wordt aan het beperken van sterk hinder gevende vluchten, w.o. valschermvluchten bijvoorbeeld 2 tot 4 zondagen en/of zaterdagen per maand, die niet in hetzelfde weekeinde hoeven te vallen. Hiermee kunnen wij zorgen de vermindering van direct beleefde hinder. Dit scenario betekent wel een beperking op de activiteiten van het paracentrum, enkele andere ondernemers en recreanten.

In de zienswijzenperiode na het nog door GS te nemen ontwerpbesluit kunnen alle belanghebbenden de gevolgen voor hun belangen onderbouwen en na weging daarvan zullen wij u een voorstel doen voor een definitieve besluit over hinderbeperkende voorschriften/maatregelen en de eventuele juridische en financiële gevolgen daarvan (inclusief eventuele schaderisico's).

3B: Het inzetten op duurzame ontwikkeling

Wij vinden het wenselijk dat de uitstoot van CO₂ en andere emissies vermindert.

Wij vinden dat we het formuleren van in de tijd afnemende emissie plafonds voor CO₂ en andere emissies binnen het LHB het beste kunnen uitstellen totdat daar een geaccepteerd en toepasbaar regelgevingskader in Nederland voor is voor de luchtvaart sector. Wij overwegen een voornemen daartoe wel kenbaar maken in de toelichting op het LHB, zodat de luchthaven en haar gebruikers zich daar op kunnen voorbereiden.

Daarbij kan ook een ruime tijdshorizon aangekondigd worden waarin de geluidruimte stapsgewijs terug gebracht wordt naar b.v. 45 dB Lden, zoals de WHO adviseert rond luchthavens. Binnen de vloot op Teuge valt namelijk nog winst te behalen zonder deze geheel te hoeven elektrificeren. Ook sluit de provincie daarmee aan op de ontwikkel ambities die het Rijk ook benoemt, bij voorbeeld in de [Luchtvaartnota 2020-2050](#).

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-007324

Blad
5 van 6

Andere, minder kansrijke scenario's:

Wij zien de twee andere scenario's als minder kansrijk in het bereiken van een optimale afweging van doelen op het gebied van hinderbeperking, duurzame ontwikkeling en/of economische ontwikkeling:

Scenario 1, waarbij de ontwikkeling van luchthaven door middel van een beperking van het aantal vliegbewegingen tot een historisch gemiddelde wordt stilgezet levert geen hinderbeperking op en haalt de investeringsbasis weg die nodig is voor de verduurzaming van de luchthaven en de gebruikers van de luchthaven.

Scenario 2, waarbij de provincie het aangevraagde luchthavenbesluit zonder aanvullende voorwaarde vergunt, zal op veel bezwaren uit de omgeving stuiten. Een concrete prikkel tot investeren in duurzaamheid en hinderbeperking is dan ook niet in het Luchthavenbesluit verwoord.

Activiteiten, aanvullend op het Luchthavenbesluit

Zoals beschreven is het handelingskader van de provincie in een Luchthavenbesluit beperkt. We nemen als college de maatschappelijke aandacht voor hinder serieus en laten zien dat wij dit als volwaardig onderwerp van wegging bij alle betrokken belangen mee nemen.

Wij zetten daarom in aanvulling op het LHB ook in op:

- Het structureel faciliteren van overleg tussen de luchthaven, haar aandeelhouders en de omgeving om de actuele ontwikkelingen en de effecten van het gebruik en de effecten van de luchthaven te bespreken en zo nodig en waar mogelijk te vertalen in het actueel houden van het LHB;
- Het stimuleren dat hinder die vermijdbaar is, maar niet reguleerbaar in uw luchthavenbesluit- opnieuw wordt geïnventariseerd en voorzien van een SMART actieprogramma om knelpunten te verminderen. Het betreft voorzetting van de "hinderbeperking door de luchthaven op vrijwillige maar niet vrijblijvende basis". De Commissie Regionaal Overleg Teuge kan hier een rol in nemen.
- Het samen met de betrokkenen proberen te komen tot afspraken met het ILT en de Luchtvaartpolitie om de naleving van de regels voor het gebruik van het luchtruim te verbeteren;
- Onderzoeken op welke manieren de provincie een concrete bijdrage kan leveren aan duurzame ontwikkeling door de luchthaven en/of de ondernemers, zoals eerder ook een bijdrage voor het duurzame initiatief DEAC (Dutch Electronic Aviation Centre) op Teuge via de regio Cleantech tot stand is gekomen.

Wettelijke termijn Luchthavenbesluit

Het lukt ons niet om de zorgvuldige afweging te maken binnen de wettelijke termijn. Wij vinden het belangrijk dat er een goede beoordeling van de aanvraag en een participatieproces plaats vindt. Daardoor kunnen belanghebbenden bij dit besluit een beroep doen op de Wet Dwangsom. Zij kunnen via de rechtbank een dwangsom te laten vaststellen.

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-007324

Blad
6 van 6

5 Financiële consequenties

Mogelijk, zie risico wettelijke termijn Luchthavenbesluit onder 4.

6 Proces en evaluatie

In de Roadmap [“Van Aanvraag naar besluit Luchthaven Teuge”](#) staan de processtappen in een schema uitgewerkt.

- Wij horen graag uw inzichten over ons voornemen en de afwegingen m.b.t. de scenario's
- In de zomer van 2021 verwachten wij het ontwerp besluit aan u voor te kunnen leggen ter vaststelling. In dat ontwerp geven wij ook een reactie op de ingekomen zienswijzen.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends - Commissaris van de Koning

Henrice Wittenhorst - plv. secretaris

Bijlagen:

- 1 Verkenning scenario's voor de nadere invulling van het Luchthavenbesluit voor de luchthaven Teuge